

Posudek oponenta diplomové práce

Autor práce: Bc. Lenka Kadeřábková
Název práce: Profil profese ergoterapie v České republice
Vedoucí práce: Bc. Zuzana Rodová, M.Sc.
Oponent práce: Mgr. Kateřina Rybářová
Akademický rok: 2019/2020

1. Přehlednost a členění práce

Diplomová práce je členěna na teoretickou a praktickou část. Teoretická práce v rozsahu 32 stran obsahuje mnoho volného prostoru, protože autorka zbytečně odsazovala všechny podkapitoly na novou stranu (nikoliv pouze kapitoly první úrovně). Praktická část práce v rozsahu 26 stran je členěna v souladu s Pokyny pro zpracování diplomové práce. V diskuzi (10 stran) se v jedné podkapitole věnuje metodologii, ve druhé výsledkům práce. Jednotlivé kapitoly v celé práci ani **text**, který je v nich obsažený, **na sebe bohužel příliš dobře nenavazuje. Kapitoly nejsou provázané. Obsah mnoha dílčích kapitol by měl být také lépe strukturován** (postupovat od obecného ke konkrétnímu nebo např. chronologicky). Text na čtenáře často působí nepřehledně a necelistvě. Některé informace tak mohou být nesrozumitelné pro někoho, kdo se v práci chce dozvědět podrobnější informace o ergoterapii v České republice. **Tyto nedostatky se objevují v teoretické i praktické části práce.**

2. Formální náležitosti práce

V práci je obsaženo **větší množství chyb a překlepů** (často chybné skloňování apod.). **Není dodrženo, v jaké osobě je text psán** (autorka kombinuje 1. a 3. osobu jednotného čísla, občas píše v 1. osobě množného čísla. Práce je psána stylisticky relativně adekvátně. Zejména do praktické části práce je zařazena **řada tabulek a grafů**, které jsou většinou přehledné, graficky poměrně dobře zpracované a adekvátně nazvané. Nepřehledně je zpracovaná tabulka 2.5.6 na straně 67, protože jednotlivé výkony nejsou seřazeny sestupně dle počtu jejich uvedení (na rozdíl od ostatních tabulek, kde je autorka prezentuje právě takto). Poměr teoretické a praktické části práce je poměrně vyvážený. Autorka používala v práci **vhodné terminologické pojmy**. Ve většině případů **dodržela citační normu**. Seznam použité literatury číslovala. Uváděla v něm i více než 4 autory, což citační norma připouští, i když se tento způsob příliš nepoužívá. Některé informace mohla rovněž podložit zdroji – např. informaci o změně termínu plánovaného kongresu COTEC-ENOTHE Prague, na kterém měly být výstupy této práce prezentovány.

3. Cíl práce

Cíl práce autorka v praktické části práce formulovala na straně 46 takto: „*zjistit, jak ergoterapeuti vnímají aktuální stav své profese.*“ Tuto **formulaci cíle považují za nevhodně zvolenou**. Na téže straně popisuje, že: „*Výstupem diplomové práce je vykreslení reálného profilu profese ergoterapeuta v České republice dle informací získaných od respondentů.*“ **Domnívám se, že cíl práce měl být formulován tak, jak autorka popisuje výstup své práce.** Profil ergoterapie v ČR autorka popsala v závěru své práce. Její **výklad bohužel obsahuje nepřesnosti**. Informace, které v závěru práce zdůrazňuje mohly být opět lépe řazeny za sebou. V práci **postrádám uvedenou řádnou argumentaci, k čemu mají být zjištěné informace a celý tento profil ergoterapie využitelný**. Celá práce budí dojem, že právě toto autorce při jejím zpracovávání nebylo jasné. Projevilo se to i v podobě jejího vlastního sestaveného dotazníku, který zvolila jako stěžejní metodu sběru dat.

Jinou formulaci cíle autorka popisuje v úvodu své práce (na str. 13). Ani zde není její formulace příliš zdařilá. Další podobu formulace cíle popisuje v abstraktu své práce. Autorka si stanovila **pět hypotéz**. Nikde však **nepopisuje, proč si je stanovila právě takto**. K jejich potvrzení či vyvrácení došla správně. Popisuje to v kapitole 2.5. a také v závěru práce.

4. Přehled problematiky

Pro zpracování teoretické části práce autorka využívala především české zdroje. Využila celkem **78 zdrojů**, z toho **pouze 9 zahraničních**. Chápu, že autorka chtěla vzhledem k zaměření práce na problematiku ergoterapie v České republice využívat zejména české zdroje, ale považuji za chybu, že v práci **nepracovala ani se základními zahraničními odbornými ergoterapeutickými knižními publikacemi**. Využila i naprosté minimum článků, které publikovali ergoterapeuti z ČR, přestože jich v posledních letech bylo publikováno nemalé množství. Pro vykreslení profilu ergoterapie považuji za velmi důležité využít možnost osobního setkání s vybranými osobnostmi z řad ergoterapeutů a sledovat i publikační aktivitu českých ergoterapeutů, což bohužel autorka neudělala. **Teoretická část je celkově psána velmi povrchně**, některé zásadní aspekty ergoterapie u nás v práci nejsou příliš (nebo vůbec) rozebírány - např. problematika specializačního vzdělávání, rozdělení výkonů, které je možné vykazovat na zdravotní pojišťovny pacientů, dle kvalifikace ergoterapeuta (S2 a S3), práce ergoterapeuta v sociálních službách, využívané terapeutické techniky, metody, koncepty v rámci terapie. Autorka se více zaměřila pouze na vyšetření a testy, které se v ergoterapii využívají. Terapie ergoterapeutů shrnula pouze do oblasti poradenství zaměřené na kompenzační pomůcky a intervence v domácím prostředí. Poslední teoretickou kapitolou je Supervize, ze které prakticky není jasné, jak konkrétně to souvisí s ergoterapií, protože je psána pouze velmi obecně. **Kvalita teoretické části práce neodpovídá nárokům kladeným na diplomovou práci. Na druhou stranu je nutno zdůraznit, že je velmi těžké si s tímto tématem poradit vzhledem k nedostatku ergoterapeutických publikací**. I přesto se však domnívám, že **autorka i tak mohla využít více zdrojů** (diplomové a bakalářské práce, sborníky nejen z konferencí ČAE, články publikované českými ergoterapeutkami, příspěvky v médiích od ergoterapeutů apod.).

Nedostatečně nastudovaná literatura se bohužel projevila i ve zbývajících částech práce - např. na podobě jejího dotazníku, zvolené metodologii a interpretaci zjištěných dat, ve které jsou chyby nebo opominuté významné faktory (práce v sociálních službách, specializační vzdělávání apod.).

5. Metodologie práce

Autorka diplomové práce pro vykreslení profilu ergoterapie v České republice vyžila **elektronický dotazník**. Tato **metoda sběru dat je dle mého názoru vhodná**. Autorka však bohužel **opomenula**, že jednou z nejdůležitějších fází v tomto případě byla právě **fáze sestavování dotazníku**. Autorka vypracovala **pouze na základě (ne zcela dostačujících) analýzy literatury jednotlivé otázky**, ke kterým si před šířením finální verze dotazníku mezi ergoterapeuty **vyžádala alespoň zpětnou vazbu od celkem 5 ergoterapeutů**. V práci **není popsáno, jak vybrala právě těchto pět respondentů**, kteří jí měli dát kvalitní zpětnou vazbu k podobě dotazníku, ani kdo ti lidé byli, kde pracovali a jaké mají vzdělání a zkušenosti jako ergoterapeuti. **Možná i proto není dotazník sestaven tak, aby z něj šlo ještě více profitovat, a obsahuje chyby**.

V popisu způsobu šíření dotazníku **postrádám konkrétnější informace ohledně jeho distribuce e-maily**. Není mi jasné, na které typy pracovišť autorka dotazník cíleně zaslala. Vzhledem k opomíjení ergoterapeutů v sociálních službách mám obavy, že autorka

rozeslala dotazník téměř výhradně na zdravotnická pracoviště. I tak se jí **podařilo získat odpovědi od 327 osob**, z čehož musela 12 vyřadit. Vzhledem k velikosti cílové populace je to chvályhodný výkon.

Při snaze získat více odpovědí autorka zkoušela oslovovat a následně i vyplňovat dotazník telefonicky. Sama však zjistila, že to není vhodný způsob sběru dat. V práci nicméně ani nepopsala, jak vybrala respondenty, kterým volala.

V diskuzi se správně vyjadřuje k metodologii práce, nicméně vyplývá z ní to, co jsem vytkla výše.

6. Přínos pro praxi

Výstupy této diplomové práce byly a jsou vysoce žádané. Díky ní jsme získali konkrétní informace od ergoterapeutů pracujících v ČR, které dosud nebyly ničím podložené. Výstupy však **mohly být přínosnější**, kdyby si autorka dala více práce se sestavením dotazníku a nespolehnala se jen na vlastní nápady. Po teoretické stránce je práce velmi slabá a není příliš přínosná pro shrnutí toho, co ergoterapie nabízí, protože v ní **opomenula některé zásadní aspekty** a protože jednotlivé kapitoly nejsou dobře řazené ani provázané.

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Téma práce bylo **velmi náročné** na zpracování z hlediska teoretické i praktické části. Bohužel však dle mého názoru **studentka neprokázala, že díky magisterskému studiu ergoterapie získala větší rozhled nad celým oborem** a že by si zjištěné informace z různých odvětví (metodologicky, legislativně, odborně) více propojila. Domnívám se, že práce svou kvalitou (až na rozsah nasbíraných dat) odpovídá spíše bakalářské práci.

8. Výsledky a jejich analýza

Informace získané z dotazníků jsou velmi **pěkně prezentovány**. Autorka využila řadu tabulek a grafů, které až na výjimky jsou velmi přehledné. **Některé informace však autorka interpretuje chybně** (např. forma/uplatnění ergoterapeutů) nebo **nevysvětluje či důsledně nediskutuje**, čím by to mohlo být (nasmlouvané výkony, provádění domácích návštěv apod.). K otázce 34 nevedla, jaké konkrétní testy byly nejčastěji zmiňovány. Jako velký nedostatek hodnotím to, že autorka **analyzovala vždy všechny odpovědi na jednotlivé otázky**. Nikdy si nevyčlenila menší skupinu respondentů, kteří společně označili, že např. pracují na lůžkovém oddělení, poskytují paliativní péči apod. Přitom právě tímto způsobem mohla popsat i mnohem detailnější a zajímavější informace, kterými by představila specifika ergoterapie u konkrétních cílových skupin apod.

9. Závěry a doporučení

Na základě analýzy zjištěných dat v programu Excel **správně potvrdila či vyvrátila jednotlivé hypotézy**. V závěru s určitými nepřesnostmi popsala aktuální profil profese ergoterapie v České republice. Svou **formulaci tohoto profilu však mohla lépe strukturovat. Postrádám v něm však i zásadní aspekty** (týkající se např. specializačního vzdělávání či odborných kurzů), které se v současné době velmi řeší. V práci mohla konkrétněji uvést více způsobů, jak se se zjištěnými informacemi a vykresleným profilem ergoterapie může dále pracovat.

10. Aktuálnost práce – hodnotí pouze oponent práce

Téma zpracované práce je vysoce aktuální, žádané a velmi úzce se týká studovaného oboru. **Nejsou v ní však dostatečně zmíněny všechny aktuální aspekty, které ovlivňují ergoterapeuty, jejich způsob práce i jejich možnosti provádění intervencí** (např. ve vztahu k vykazování výkonů na zdravotní pojišťovny).

11. Závěry a doporučení oponenta

Práci nedoporučuji k obhajobě, protože kvalita jejího zpracování dle mého názoru nespĺňuje nároky na diplomovou práci. Jednotlivé kapitoly teoretické části práce nejsou příliš dobře strukturované a nejsou provázané. Chybí v ní zásadní informace o ergoterapii v České republice (např. specializační vzdělávání, možnosti intervence v rámci samotných terapií apod.). **Některé informace uvádí chybně** (např. povinnost registrace ergoterapeutů v minulosti). **Nedostatky v teoretické části práce se bohužel promítly i na kvalitě praktické části, diskuzi a závěru práce. Dotazník**, který autorka využila ke sběru dat, **nebyl vhodně sestavený**. Měla vynaložit více úsilí při formulaci jednotlivých otázek. Některé zjištěné informace byly interpretovány chybně. Některé chyby v metodologii autorka popisuje v diskuzi, nicméně i tak je z toho patrné, že si není vědoma faktorů, které se promítají ve zjištěných informacích. Přestože autorka zanalyzovala velké množství dat, tak se domnívám, že by bylo vhodné práci předělat. **Myslím si, že její upravenou verzi lze obhájit, aniž by se sbírala nová data nebo se něco měnilo metodologicky.** „Jen“ je potřeba odstranit nepřesnosti a chyby v teoretické i praktické části práce a některé pasáže rozebrat více do hloubky.

Připomínky a otázky k obhajobě:

- 1) Jak byste obecně definovala profil profese? K čemu je dobré znát profil ergoterapie v ČR?
- 2) Jak jste došla ke stanovení Vašich hypotéz?
- 3) Napadá Vás, co jste mohla udělat jinak během přípravy otázek do dotazníku?
- 4) Jak si myslíte, že je možné, že ergoterapeuti dělají domácí návštěvy, přestože nemají konkrétní výkon, který by mohli vykázat na zdravotní pojišťovnu pacienta?
- 5) Proč myslíte, že jsou některé ergoterapeutické výkony na zdravotní pojišťovnu výrazně častěji uváděné jako nasmlouvané než některé jiné?
- 6) Existuje nějaká korelace mezi členstvím respondentů v České asociaci ergoterapeutů s počtem ergoterapeutů pracujících na pracovišti?
- 7) Jaké konkrétní testy nejčastěji zmiňovali ergoterapeuti, že využívají ve své praxi?
- 8) Proč byl neúspěšný pokus získat informace o ergoterapeutech přes ÚZIS ČR? Kdo tedy smí pracovat s daty, která jsou jimi spravována?

Návrh klasifikace práce: nedostatečně - nedoporučuji k obhajobě

Datum vypracování posudku: 8.6.2020

Podpis:

